

Обласна універсальна наукова бібліотека



Науково-
методичний
відділ

*Професійне досьє
бібліотекаря*

Інформаційно-методичний
булетень № 3–4 (22–23)

Тернопіль — 2007

Підготувала:
Редактор:
Комп'ютерний набір
і верстка:

Відповідальний
за випуск:

Ліскова О. Г., завідувач НМВ
Жовтко Г. Й.

Єрошенкова С. Т.,
головний методист НМВ

Вітенко В. І., директор ОУНБ

Шановні колеги!

Сердечно вітаємо Вас із найбільш довгоочікуваними та світлими святами — Новим роком та Різдом Христовим!

Щиро бажаємо Вам міцного здоров'я, родинного щастя, сімейного достатку і благополуччя.

Нехай ці прекрасні зимові свята принесуть у Ваш дім радість, мир і злагоду, впевненість у майбутньому.

Удачі, натхнення на нові вагомі здобутки та здійснення найзаповітніших мрій!

Яким би успішним не був рік, що минає, нехай новий 2008-ий буде кращим за попередній!

***Щасливого Нового року!
Веселих свят!***

*Колектив
Тернопільської ОУНБ*

Шановна Лесю Іванівно!

Ми, Ваші колеги і друзі, щиро здоровимо Вас, чудову, добру, мудру і працьовиту людину з ювілеєм.

Ваші знання та ерудиція, активність і професійний хист, організаторські здібності та наполегливість стали визначальним фактором у розвитку бібліотечної справи Бучацького району.

Зичимо Вам щастя, міцного здоров'я, невичерпної енергії, бадьорості духу, ентузіазму та молодості

Нехай на Вашій життєвій дорозі зустрічаються лише хороші люди, нехай посміхається доля, а життєва криниця повниться чистою водою родинного достатку.

Хай завжди супроводжують Вас Віра у власні сили, Надія на краще, Любов і повага від рідних та близьких, друзів та колег нащодень, на довгі літа.

*За дорученням колективу
директор Тернопільської
обласної універсальної
наукової бібліотеки*

В. І. Вітенко

ЗМІСТ

5	Ліскова О.Г. Сільські бібліотеки Тернопільщини в сучасних соціально-економічних умовах
10	Проців О. Про хід реалізації програми „Регіональні інформаційні портали” у Тернопільській області
13	Миколинська С.С. Удосконалення управління організаційної структури та підвищення рівня компетентності персоналу шляхом участі його в різних навчальних програмах
17	Козачок Л.М. Калейдоскоп новин
21	Основні заходи та видавнича діяльність Тернопільської ОУНБ на 2008 рік
24	Розрахунок робочого часу на 2008 рік

**РОЗРАХУНОК
робочого часу на 2008 рік**

Квартали Місяці	Календарні дні	Вихідні дні	Робочі дні	Робочі х годин	Святкові
Січень	31	10	21	168	1 січня – Новий рік 7 січня – Різдво Христове
Лютий	29	8	21	168	
Березень	31	10	21	167	8 Березня – Міжнародний жіночий день 7 березня – 1 год. передсвяткова
За I квартал	91	28	63	503	
Квітень	30	9	21	167	27 квітня – Пасха 26 квітня – 1 год. передсвяткова
Травень	31	12	19	151	1-2 травня – День міжнародної солідарності трудящих 9 травня – День перемоги 8 травня – 1 год. передсвяткова
Червень	30	10	20	159	15 червня – Трійця 28 червня – День Конституції України 27 червня – 1 год. передсвяткова
За II квартал	91	31	60	477	
Липень	31	8	23	184	
Серпень	31	11	20	159	24 серпня – День незалежності України 23 серпня – 1 год. передсвяткова
Вересень	30	8	22	176	
За III квартал	91	27	65	519	
Жовтень	31	8	23	184	
Листопад	30	10	20	160	
Грудень	31	8	23	183	31 грудня – 1 год. передсвяткова
За IV квартал	92	26	66	527	
За рік	365	112	254	2026	

**Сільські бібліотеки Тернопільщини в сучасних
соціально-економічних умовах**

Сільські бібліотеки-філії за час свого існування стали найважливішим елементом соціокультурної сфери села, центрами культури, освіти, дозвілля. Вони спрямовують свою діяльність на відзначення ювілейних дат, історичних подій, збереження народних традицій, поширення правової освіти, формування екологічних знань, популяризацію літератури.

За даними Всеукраїнського перепису населення 2001 року Тернопільська область займає двадцяте місце за загальною кількістю населення (1116.3 тис. чоловік) і десяте місце за кількістю населення, що проживає в сільській місцевості (656.8 тис. чоловік, або 58.8 %).

Жителів Тернопільщини обслуговують 911 публічних бібліотек системи Міністерства культури і туризму України, у т. ч. 827 сільських бібліотек-філій, що становить 90.8 %.

Книжковий фонд сільських книгозбірень нараховує 5077.6 тис. примірників документів. Лише в минулому році ними задоволено запити 404.7 тис. користувачів, яким було видано понад 7427.2 тис. примірників книг.

Бібліотеки тісно співпрацюють із громадськими

організаціями, молодіжними осередками, школами, клубними установами, активно використовуючи найрізноманітніші форми роботи, відгукуючись на всі актуальні події сьогодення.

Читаність серед сільських бібліотек-філій становить 18.4 книги на одного читача, обертаність — 1.5 рази, книгозабезпеченість — 12.5.

Роки незалежності та зміни, які вони принесли в політичне, економічне, соціальне життя країни, відповідним чином вплинули й на стан та розвиток сільської бібліотеки. Назвати їх позитивними важко, адже за останні десять років виник ряд проблем саме в сільських бібліотек.

У першу чергу скоротилася мережа бібліотек (з 1991 по 2006 роки) на 39 одиниць. Станом на 1.01.2007 року 63 населених пункти області, із населенням більше як 33 тис. чоловік, не охоплені бібліотечним обслуговуванням.

Брак коштів, залишковий принцип фінансування галузі культури, а саме її сільської ланки, відсутність уваги з боку місцевої влади підштовхнуло відділи культури до переведення працівників на 0.25, 0.5, 0.75 ставки з оплати праці. Цей негативний приклад має місце й понині. За звітами 2006 року з 812 бібліотечних працівників на 0.25 ставки працювали 39 чоловік (4.8 %), на 0.5 ставки — 446 чоловік (54.9 %), на 0.75 ставки — 133 чоловіка (16.4 %).

Фактично, на повну ставку переведено лише працівників передпенсійного віку. Слід зазначити, що питання переведення сільських бібліотекарів на повну ставку відповідно до наказу Міністерства культури і мистецтв України від 18.10.2005 р. №745 «Про впорядкування умов оплати праці працівників культури на основі Єдиної тарифної сітки» неодноразово ставилося перед депутатами районних та обласної рад народних депутатів.

З даного питання в травні 2006 року було підготовлено розпорядження голови обласної державної адміністрації, яке виконали лише райдержадміністрації Козівського та Тернопільського районів, на 0.75 ставки переведено працівників сільських бібліотек-філій Бережанської та Борщівської централізованих бібліотечних систем.

10	Нові надходження неопублікованих документів	Інформаційний список	IV кв., грудень
11	Віртуальний світ	Вебліографічний покажчик. Вип. 1–4	I-IV кв., березень, грудень
Соціологічні дослідження			
1	Краща книга року	Локальне дослідження	II кв.

Видавнича діяльність			
1	Література про Тернопільську область за 2000–2002 роки	Ретроспективний науково-допоміжний покажчик	III–IV кв.
2	Література до знаменних і пам'ятних дат Тернопільщини на 2009 рік	Бібліографічний покажчик	IV кв., листопад
3	Музична Тернопільщина	Бібліографічний покажчик	I кв., березень
4	Ігор Герета	Життєписно-бібліографічна студія	III кв., липень
5	Професійне досьє бібліотекаря	Інформаційно-методичний бюлетень	I–IV кв.
6	Публічні бібліотеки Тернопільщини: рік 2007-й	Аналітично-статистичний огляд	II кв., травень
7	Діяльність публічних бібліотек області як методичних центрів (2006–2007 рр.)	Аналітичний огляд	III кв., серпень
8	Летюча зірка української літератури (до 70-річчя від дня народження Василя Стуса)	Методично-бібліографічні рекомендації	I кв., січень

Злободенним залишається в області питання децентралізації централізованих бібліотечних систем. Незважаючи на низку регламентуючих документів, а саме: Закону України «Про бібліотеки та бібліотечну справу», Положення про централізовану бібліотечну систему, розпорядження голови обласної державної адміністрації, наказу управління культури облдержадміністрації «Про збереження централізованих бібліотечних систем», практично, прихована децентралізація вже відбулася в шести районах області (Гусятинський, Заліщицький, Кременецький, Монастириський, Чортківський, Шумський), від якої в першу чергу страждають сільські бібліотеки-філії. На даний момент відбувається руйнація бібліотечної системи Лановецького району, де новостворені сільські бібліотеки повністю залежатимуть від сільського бюджету, рівня розуміння місцевою владою місця та ролі книги в житті громади.

Добре, що питанню ліквідації централізованих бібліотечних систем було приділено увагу на черговій колегії Міністерства культури і туризму України, а також неодноразово воно обговорювалося директорами наукових бібліотек на щорічних конференціях.

Слід зазнати, що основний документ — «Положення про централізовану бібліотечну систему» — потребує термінового оновлення з урахуванням чинного законодавства. Очікуємо нової редакції до кінця року.

Проблемою сільських бібліотек не одного року залишаються бібліотечні фонди. Державна «Програма поповнення фондів до 2005 року» не принесла належних результатів, і в цілому була виконана лише на 3.7 відсотка. Але вона дала позитивний поштовх, щоб влада звернула увагу на проблеми бібліотек, сприяла розробці аналогічної обласної Програми, яку було прийнято в другій половині 2006 року («Обласна програма поповнення бібліотечних фондів на період до 2010 року»). Такі ж Програми було розроблено в кожному районі, враховуючи власні економічні та фінансові можливості. Основне завдання програми полягало в забезпеченні бібліотек області мінімумом періодичних видань, вітчизняної та зарубіжної книжкової продукції. Лише

в другому півріччі минулого року її було виконано на 17.6 відсотка.

Поповнювалися фонди сільських бібліотек-філій і за допомогою книг Української бібліотечної серії, обмінних фондів Національної парламентської бібліотеки.

Вперше за останні десять років надходження літератури до сільських бібліотек перевищило її вибуття на 33.8 тисячі примірників. Кожна бібліотека-філія в середньому отримала по 100 примірників книг. Більшість книгозбірень стали отримувати 1-2 назви газет (обласну та районну). Внесок у поповнення фондів сільських бібліотек зробили й окремі сільські ради. Так за кошти сільських рад села Добрівляни Заліщицької ЦБС придбано літератури на суму 500 гривень, села Бриків Шумської ЦБС — на суму 1110 гривень, села Теофілка Козівської ЦБС передплачено періодичні видання на 2006 рік.

Болючим питанням для сільських бібліотек-філій є кадрове забезпечення. Із загальної кількості бібліотечних працівників вищу спеціальну освіту мають 3.1 %, середню спеціальну — 72.5 %. За віковою категорією більшу половину спеціалістів становлять фахівці віком від 45 до 50 років і далі. Слід відзначити, що різко впав престиж професії бібліотекаря. Комплекс існуючих проблем позначився на якості набору абітурієнтів до Тербовлянського вищого училища культури.

Упродовж останніх років гостро стоять проблеми збереження матеріально-технічної бази бібліотек-філій. Незважаючи на те, що в 2006 році 18 бібліотек-філіалів було переведено в кращі приміщення, у 87 зроблено капітальні ремонти, 19 газифіковано, ще понад 100 потребують капітального ремонту, 255 — поточного, є випадки розміщення бібліотек-філій у приватних приміщеннях.

Хвилюючим залишається питання роботи бібліотек у зимовий період. Минулого року опалювалося лише 168 сільських бібліотек-філіалів (20.3 %).

Важливою подією минулого року для сільської ланки став обласний огляд-конкурс сільських бібліотек «Моя бібліотека», завданням якого було активізувати участь

Основні заходи та видавнича діяльність Тернопільської ОУНБ на 2008 рік

№ п/п	Назва заходу	Форма роботи	Термін виконання
Підвищення кваліфікації			
1	Діяльність публічних бібліотек області: розвиток, партнерство, перспективи	Міжобласний семінар директорів ЦБС	IV кв., листопад
2	Бібліотека як соціокультурний центр місцевої громади	Обласна школа методиста	II кв., травень
3	Бібліотека і користувач: грані взаємовідносин: можливості і перспективи	День спеціаліста	II кв., квітень
4	Нормативне забезпечення збереження документних ресурсів бібліотек	День спеціаліста	IV кв., жовтень
5	Інтерактивні форми навчання спеціалістів та користувачів Інтернету	Майстер-клас	I-IV кв.

піснею.

Директор обласної універсальної наукової бібліотеки Вітенко В. І. у своєму виступі порушив питання розробки та прийняття районних програм комп'ютеризації бібліотек на 2008–2011 роки, проведення атестації та підвищення кваліфікації бібліотечних працівників села, розглянув питання підвищення заробітної плати з 1 січня 2008 року.

Завідувачка науково-методичного відділу Ліскова О. Г. висвітлила проблеми і перспективи розвитку сільської книгозбірні, надала консультацію щодо сучасних підходів планування діяльності бібліотек.

У роботі школи також взяли участь провідні фахівці обласних бібліотек для молоді та дітей Воробель С. І. та Томків Л. В., обласної універсальної наукової бібліотеки Єрошенкова С. Т.

Директор Збаразької централізованої бібліотечної системи Бондар О. В. і завідувачка методичного відділу Кульпа Т. А. розповіли про діяльність роботи бібліотеки та поділились своїм досвідом.

Насиченість програми занять, професійна дискусія, обмін думками, тепла гостинна атмосфера, носили практичний характер та будуть корисними у роботі публічних бібліотек краю.

*Л. М. Козачок, провідний методист
науково-методичного відділу Тернопільської
ОУНБ*

бібліотек у соціально-економічному та культурному розвитку села, лобіювати її інтереси в органах місцевої влади, сприяти пошуку нових форм та запровадженню досвіду роботи кращих сільських бібліотек. Переможці були нагороджені дипломами, дизайн яких було розроблено працівниками ОУНБ.

Питання роботи сільської бібліотеки-філії неодноразово піднімалося на обласних нарадах, семінарах. У грудні 2006 року було проведено виїзну обласну школу методиста «Сільська бібліотека: сучасний погляд на методичне забезпечення» на базі Бучацької центральної бібліотеки.

«Стан і перспективи розвитку сільських бібліотек України: досвід бібліотек Тернопільщини» — з такою темою виступив директор наукової бібліотеки Вітенко В. І. в м. Закопаному (Польща) на IV Міжнародній конференції Польського союзу бібліотек.

*Олександра Григорівна Ліскова,
завідувачка науково-методичного
відділу Тернопільської ОУНБ*

Про хід реалізації програми «Регіональні інформаційні портали» у Тернопільській ОУНБ

Минув ще один рік нашої спільної роботи над реалізацією проекту Міністерства культури і туризму України та Міжнародного фонду «Відродження» «Створення регіональних інформаційних порталів та інформаційних центрів на базі публічних бібліотек».

Нагадаю, що цей проект стартував у нашій області в травні 2004 року. Його метою стало створення віртуального інформаційного продукту в мережі Інтернет — Регіонального інформаційного порталу «Тернопільщина», завданням якого є розповсюдження універсальної інформації про наш край. Маркетингову задачу проекту ми вбачали в позиціонуванні Регіонального інформаційного порталу «Тернопільщина» в українському сегменті мережі Інтернет як універсального інформаційного продукту, здатного забезпечити оперативний та якісний доступ до регіональних інформаційних ресурсів.

Що зроблено за останній рік у цьому напрямку?

Після трьох років реалізації проекту Регіональний інформаційний портал «Тернопільщина» це

- віртуальний інформаційний ресурс, база даних якого містить близько **3000** повнотекстових документів, розміщених за 10 розділами, що охоплюють усі сфери життя регіону.

- У розділі **Веб-ресурси** міститься довідкова інформація про понад 200 віртуальних ресурсів регіону. Інформація в базі даних систематично оновлюється.

- У розділі **Консультації** користувачі можуть отримати довідкову інформацію з питань оподаткування, надання соціальних пільг, працевлаштування тощо. Інформація подається у вигляді питань та відповідей.

«Це був наказ мого серця!», «Література до знаменних і пам'ятних дат Тернопільщини на 2008 рік», підготовлені працівниками Тернопільської обласної наукової бібліотеки та видані за фінансової підтримки обласного управління культури, Тернопільської обласної державної адміністрації та обласної ради.

5 грудня 2007 року відбулася обласна школа методиста, яку щорічно проводить Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека. Цьогоріч базою проведення стала Збараська центральна бібліотека. У цікавій і дійовій формі пройшло навчання бібліотечних фахівців. Завідувачі методично-бібліографічних відділів централізованих бібліотечних систем області мали можливість обговорити сучасний стан та проблеми сільської бібліотеки та її роль у житті місцевої громади.

Відкрив роботу обласної школи методиста начальник відділу культури і туризму Збараської райдержадміністрації Гафткович О. В., який ознайомив учасників з особливостями Збараського району, охарактеризував розвиток галузі культури, поділився певними напрацюваннями та досягненнями.

З привітальним словом виступив Володимир Кравчук член Національної спілки письменників України, керівник літературного клубу, а лауреат першої премії конкурсу Козацького мистецтва Ольга Кузьмиха привітала гостей

Проект програми незабаром буде подано на розгляд сесій обласної, міської та районних рад.

Програма передбачає поступову комп'ютеризацію бібліотечної мережі області, створення автоматизованої системи інформаційно-аналітичної підтримки і допомоги в діяльності органів державної влади й місцевого самоврядування, модернізацію та впровадження сучасних інформаційних технологій у роботу трьох обласних бібліотек, здійснення автоматизації внутрішніх технологічних процесів у 18 центральних книгозбірнях районів та міста Тернополя та створення інтернет-центрів у 29 міських бібліотеках підключення до мережі Інтернет бібліотеки більше ніж 600 населених пунктів області, що сприятиме покращанню інформаційного забезпечення владних структур, закладів освіти та культури, громадських організацій і широкого кола громадян, потенційних споживачів оперативної інформації.

Учасники семінару обмінялися думками з питань бібліотечного обслуговування місцевих громад та з впровадження новітніх комп'ютерних та інформаційних технологій у практику роботи, формування онлайн-ресурсів бібліотек у мережі Інтернет. Усі учасники отримали методично-бібліографічні поради «Скорботна пам'ять України: до 75-річчя голодомору в Україні»; бібліографічні покажчики: «Соломія Крушельницька», «Роман Шухевич:

- У **Фотогалереї** представлена велика кількість фотографій нашого міста, а також створюється віртуальна виставка робіт місцевих митців.

- Портал містить великий блок довідкової інформації (погода, курс валют і ціни на паливо тощо), дає можливість безкоштовно відправити SMS-повідомлення.

Пріоритетним напрямком роботи на цей рік було визначено наповнення розділів **Культура** та **Мистецтво**. Приємно відзначити, що більшість бібліотек області долучилися до цієї роботи й зібрали багато цікавого матеріалу, який презентує культуру й мистецтво нашого краю у Всесвітній мережі Інтернет.

А зараз щодо конкретного вкладу кожної ЦБ у реалізацію проекту.

Бережанська центральна бібліотека цього року продовжує брати участь у реалізації проекту. Нещодавно ми отримали від бережанців інформацію про культуру й аматорське мистецтво району.

Гусятинська ЦБ поновила інформацію про бібліотеку. Сподіваюся, що ми отримаємо також матеріали про самобутні мистецькі колективи Гусятинщини, культуру краю, пам'ятки історії тощо.

Зборівську ЦБ й надалі можна вважати одним із лідерів у роботі над збором інформації до Регіонального інформаційного порталу. У 2007 році зборівчани зібрали цікаву інформацію про народні аматорські колективи району, місцевих митців тощо.

Приємно, що до нашої спільної роботи долучилася **Кременецька ЦБ**. Ми отримали інформацію про історичні пам'ятки Кременеччини та аматорські колективи району.

Приєдналася до нас цього року також **Монастирська ЦБ**. Інформаційним центром бібліотеки зібраний матеріал про розвиток аматорського мистецтва краю.

Інформаційним центром Лановецької ЦБ за цей рік зібрано багато цікавої інформації про місцевих митців, художні колективи краю, історичні пам'ятки регіону тощо.

У Підволочиській ЦБ продовжують працювати над збором матеріалів до Регіонального інформаційного порталу.

У 2007 році ми отримали інформацію про музеї та музейні кімнати Підволочищини, місцевих митців, аматорське мистецтво краю тощо. Надіємося, що робота продовжуватиметься й надалі.

Теребовлянська ЦБ також залишається одним із лідерів у роботі над наповненням контенту Порталу. Працівники бібліотеки зібрали багато цікавої інформації про природу Теребовлянщини, пам'ятки історії та культури, аматорське мистецтво краю тощо.

Матеріали, що надходять від **Шумської ЦБ**, хочеться відзначити особливо. Адже зібрані вони з великою любов'ю до рідної землі, її самобутньої культури й мистецтва.

Козівська ЦБ, на жаль, поки що так і залишається аутсайдером у роботі над наповненням Регіонального інформаційного порталу.

Ми також надіємося, що своєю роботою активізують **Борщівська, Бучацька, Підгаєцька, Чортківська ЦБ та центральна бібліотека Тернопільського району.**

Отже, колеги, нашими спільними зусиллями Регіональний інформаційний портал «Тернопільщина» продовжує існувати в мережі Інтернет. Зайти на портал можна безпосередньо за адресою irp.te.ua та через пошукові системи GOOGLE, Rambler, MSN, META тощо.

Тож дякуємо за співпрацю й щиро надіємося на подальше співробітництво.

*Олена Проців, завідувач відділу
інформації Тернопільської ОУНБ*

Уже стало доброю традицією наприкінці року проводити в Тернопільській обласній універсальній науковій бібліотеці семінари керівників централізованих бібліотечних систем регіону, на яких обговорюються злободенні проблеми, обмінюються досвідом роботи, плануються заходи щодо покращання якості обслуговування місцевих громад у наступному році.

Тематика семінару-наради, що відбувся 26 листопада, стосувалася участі бібліотек області у формуванні інформаційного простору та інтелектуального розвитку користувачів.

У роботі семінару взяли участь начальник відділу з гуманітарних питань Тернопільської обласної ради В. М. Янків, заступник начальника управління культури облдержадміністрації М. О. Франків, директори обласної бібліотеки для молоді М. В. Хмурич та обласної бібліотеки для дітей Н. С. Новіцька.

Директор Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки В. І. Вітенко ознайомив учасників семінару з проектом «Програми комп'ютеризації бібліотек області на 2008–2011 роки», схваленим розпорядженням голови Тернопільської обласної державної адміністрації 26 листопада 2007 року.

власної освіти й самоосвіти.

Тому виникла необхідність організувати навчання в школі комп'ютерної грамотності «Наш віртуальний дім» при центральній бібліотеці для бібліотечних працівників мережі ЦБС, де вони матимуть змогу оволодівати навичками роботи на персональному комп'ютері та вивчати основи роботи у Всесвітній мережі.

Використання комп'ютерної техніки та прогресивних інформаційних технологій ставить перед бібліотекарями нові завдання, основним із яких є вміння орієнтуватися та керувати інформаційними потоками, а також створювати можливість для користувачів оперативно отримувати необхідну інформацію.

Упровадження інформаційних технологій вивело бібліотеку на новий ступінь діяльності. Це допомагає піднесенню престижу та соціальної значимості професії бібліотекаря та зобов'язує кожного з нас систематично удосконалювати свій інтелектуальний та фаховий рівень.

*С. С. Миколинська,
директор Борщівської ЦБС*

Удосконалення управління організаційної структури та підвищення рівня компетентності персоналу шляхом участі його в різних навчальних програмах

З появою сучасних інформаційних технологій (відео, комп'ютер, послуги Інтернету) змінюються і функції бібліотек.

Сьогодні працівникам книгозбірень дедалі частіше доводиться створювати, збирати інформацію, яка є не тільки ресурсом бібліотеки, але й товаром. І реалізація цих функцій потребує високої кваліфікації.

Та професійної досконалості неможливо досягти без самоосвіти. Тому ми завжди стараємося пам'ятати про те, що читачі високо цінують фахові якості бібліотечних працівників, рівень їхньої обізнаності.

Удосконалення системи підвищення кваліфікації є пріоритетним для методичної служби центральної бібліотеки. Робимо все можливе, щоб спілкування методистів зі своїми сільськими колегами не тільки не переривалося, а й набуло нової якості.

У нас створено систему професійної освіти, що включає проведення «круглих столів», семінарів, майстер-класів, творчих лабораторій, шкіл бібліотекарів-початківців.

З практики роботи знаємо, що обмін досвідом бібліотечних працівників часто перетворюється на самозвітування. Щоб уникнути цього, впроваджуємо такі форми роботи, як:

- проблемні діалоги;
- години профмайстерності;
- години творчої ініціативи.

Вони відбуваються під час засідань майстер-класів, творчих лабораторій, семінарів.

Доброю традицією стало такі заходи робити виїзними, бо вважаємо, що це найбільш ефективний вид навчання.

Так у цьому році на базі бібліотеки-філії села Більче-Золоте відбулося засідання майстер-класу «Грані професії» за участю окремої категорії бібліотекарів системи.

Учасники обмінялися досвідом роботи, обговорили питання бібліотечної практики, розробили деякі рекомендації, які будуть корисними в бібліотечній роботі. Під час консультацій, проблемних діалогів про роль бібліотеки в системі місцевих джерел інформації, години профмайстерності обговорювалися актуальні питання іміджу сучасної бібліотеки, співпраці бібліотекаря з користувачами.

У виступах провідних спеціалістів центральної бібліотеки та бібліотеки для дітей ішлося також про вдосконалення бібліотечного обслуговування жителів сіл, підвищення кваліфікації та майстерності бібліотекарів.

Під час таких навчань проводяться показові масові заходи. Так у Більче-Золотому цікаво пройшла година народознавства «Духовно багаті родини нашого краю».

Заняття в майстер-класі були надзвичайно корисними. Такі методи роботи стимулюють нові творчі починання, вчать творчо мислити, удосконалюватися професійно.

На базі Скала-Подільської міської бібліотеки проходило засідання творчої лабораторії: «Діти в бібліотеці», «Книга — інформація — читач», де йшлося про пріоритети діяльності бібліотек, котрі обслуговують дітей, про задоволення інформаційних потреб і роль книги в сім'ї, про творчі здібності дітей.

Саме під час таких навчань формується колективна думка, молоді працівники прислухаються до порад і пропозицій досвідчених колег.

Учасники висловлювали оригінальні думки та сподівання, що те добро, яке вони несуть у життя за допомогою книги, позитивно вплине на наших дітей,

допоможе їм вдосконалюватися, а книга стане бажаною й потрібною в кожному домі.

Заслугує уваги робота школи бібліотекаря-початківця, де проводяться навчання молодих працівників із метою їхньої професійної адаптації.

У системі форм методичного впливу вагоме місце займає робота з вивчення та популяризації передового бібліотечного досвіду.

Тому методичний відділ узагальнює та популяризує кращий досвід роботи бібліотек району з різних напрямків діяльності.

Робота кожної бібліотеки творча й багатогранна. А тому все, що є цікавим, творчим, оригінальним, притаманним окремій бібліотеці, узагальнюємо, видаючи буклети про досвід кращих бібліотек мережі.

Беручи участь у районних семінарах-нарадах, бібліотекарі системи мають можливість ознайомлюватися не тільки з кращими передовими досвідами книгозбірень України, області, району, але й із метою підвищення професійної майстерності працівники центральної бібліотеки готують огляди фахових журналів, знайомлять із новинками періодичних видань та нової літератури, яка надходить у центральну бібліотеку.

З метою ефективності управління та якісної організації роботи бібліотек системи проводяться засідання ради при директору та ради відділу культури.

Такі засідання дають можливість глибше проаналізувати ту чи іншу ділянку роботи, діяльність окремого працівника щодо компетентності, профмайстерності.

Із застосування інформаційної системи Інтернет у бібліотеках сьогодні назріла необхідність у підвищенні кваліфікації бібліотечних працівників. На районних семінарах-практикумах, нарадах постійно обговорюються питання про використання інтернет-ресурсів у бібліотечному обслуговуванні користувачів.

Інформаційні ресурси Інтернет-центру фахівці використовують для розв'язання виробничих проблем, для